EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 26.4.2023
COM(2023) 240 final

2023/0138 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog je del svežnja in je namenjen nadomestitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik[1] (preventivni del Pakta za stabilnost in rast). Spremlja ga predlog za spremembo Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem[2] (korektivni del Pakta za stabilnost in rast) ter predlog za spremembo Direktive Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic[3]. Cilj svežnja je torej reforma fiskalnega okvira EU.

Da bi se upoštevale izkušnje iz svetovne finančne in državne dolžniške krize v euroobmočju, je bila leta 2011 v okviru svežnja, imenovanega „šesterček“, z Uredbo (EU) št. 1175/2011[4] spremenjena Uredba (ES) št. 1466/97, z Uredbo (EU) št. 1177/2011[5] Uredba (ES) št. 1467/97, sprejeta pa je bila tudi Direktiva 2011/85/EU.

Člen 12 a Uredbe št. 1466/97 vsebuje klavzulo o pregledu, v skladu s katero mora Komisija vsakih pet let objaviti poročilo o uporabi uredbe, da oceni: (i) učinkovitost uredbe; (ii) napredek pri zagotavljanju tesnejše uskladitve ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov držav članic v skladu s PDEU ter po potrebi priloži predlog za spremembe Uredbe. Komisija je pregledala uredbo kot del pregleda okvira ekonomskega upravljanja EU, ki se je začel februarja 2020[6].

Pregled okvira ekonomskega upravljanja EU je temeljil na obsežnem posvetovanju s številnimi različnimi deležniki, vključno z institucijami EU, državljani, nacionalnimi vladami in parlamenti, socialnimi partnerji, nevladnimi institucijami in akademskimi krogi. Pokazal je številne prednosti, pa tudi vrsto pomanjkljivosti okvira, zlasti povečano kompleksnost, potrebo po učinkovitejšem zmanjševanju dolga, kadar je ta visok, in oblikovanju blažilnikov za prihodnje šoke ter potrebo po posodobitvi številnih instrumentov in postopkov, da bi se upoštevale izkušnje, pridobljene pri odzivih politike na nedavne ekonomske šoke, vključno s povezanostjo reform in naložb v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost. Cilj

---

1 UL L 209, 2.8.1997, str. 1.
2 UL L 209, 2.8.1997, str. 6.
3 UL L 306, 23.11.2011, str. 41.
4 Uredba (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 306, 23.11.2011, str. 12).
5 Uredba Sveta (EU) št. 1177/2011 z dne 8. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 306, 23.11.2011, str. 33);
6 Sporočilo Komisije COM(2020) 55 final z dne 5. februarja 2020 z naslovom Pregled ekonomskega upravljanja, Poročilo o uporabi uredb (EU) št. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 in 473/2013 ter o primernosti Direktive Sveta 2011/85/EU.

predlaganega svežnja, vključno s tem predlogom, je odpraviti te pomanjkljivosti in vključiti te izkušnje.

Komisija je v sporočilu z dne 9. novembra 2022 predstavila usmeritve za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU[7], namenjene zagotavljanju vzdržnosti dolga ter spodbujanju trajnostne in vključujoče rasti v vseh državah članicah. V usmeritvah so bili predvideni okrepljeno nacionalno lastništvo, poenostavljen okvir in večja osredotočenost na srednjeročno obdobje, ob tem pa tudi okrepljeno in bolj skladno izvrševanje. Te usmeritve so odražale tudi ugotovitve javnega posvetovanja, ki se je začelo oktobra 2021 in v okviru katerega so bile druge institucije EU in vsi ključni deležniki pozvani, naj izrazijo svoje mnenje o tej temi[8].

Na podlagi ugotovitev pregleda ekonomskega upravljanja in javnega posvetovanja, ki se je začelo oktobra 2021, ter na podlagi usmeritev iz sporočila z dne 9. novembra 2022 je cilj zakonodajnega svežnja poenostaviti okvir upravljanja EU (z uporabo enotnega operativnega kazalnika v obliki poti gibanja očiščenih odhodkov ter s poenostavitvijo zahtev za poročanje, zlasti z uvedbo celostnega, enotnega, integriranega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta) ter povečati njegovo preglednost in učinkovitost z okrepljenim nacionalnim lastništvom in boljšim izvrševanjem, hkrati pa omogočiti reforme in naložbe ter realistično, postopno in trajno zmanjšanje visokih deležev javnega dolga. Tako bi moral prenovljeni okvir znotraj močnejšega in učinkovitejšega evropskega semestra prispevati k oblikovanju zelenega, digitalnega in odpornega evropskega gospodarstva prihodnosti ter hkrati zagotavljati vzdržnost javnih financ v vseh državah članicah. Na oblikovanje predlogov za prenovitev so zato vplivale višje in bolj raznolike ravni javnega dolga, ugotovljene v preteklih letih, in potreba po vzdrževanju visokih ravni naložb za zeleni in digitalni prehod, potreba po zagotavljanju energetske varnosti, odprte strateške avtonomije, socialne in gospodarske odpornosti ter potreba po strateškem kompasu za varnost in obrambo.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Glede na obseg sprememb, potrebnih za izvajanje usmeritev Komisije z dne 9. novembra 2022 za reformo okvira upravljanja EU, naj bi Uredbo (ES) št. 1466/97 nadomestil predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru.

Cilj teh treh zakonodajnih aktov je vzpostaviti prenovljen okvir, ki temelji na srednjeročni usmeritvi in nacionalnem lastništvu, ki sta namenjena verodostojnemu in znatnemu zmanjšanju visokih ravni dolga ter spodbujanju trajnostne in vključujoče rasti. Prenovljeni okvir ekonomskega upravljanja tako ohranja temeljne cilje proračunske discipline in spodbujanje rasti iz Pakta za stabilnost in rast ter njegove temeljne določbe iz Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Hkrati prenovljeni okvir s prizadevanji za zdrave in vzdržne javne finance ter spodbujanje rasti izpolnjuje tudi glavne cilje fiskalnega dogovora, ki sestavlja naslov III Pogodbe o

---

[7] Sporočilo Komisije COM(2022) 583 final z dne 9. novembra 2022 o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU.

[8] Delovni dokument služb Komisije SWD(2022) 104 final z dne 28. marca 2022 z naslovom Spletno javno posvetovanje o pregledu okvira ekonomskega upravljanja EU – Povzetek odzivov – končno poročilo.

stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji (PSUU)[9]. Poleg tega vsebino fiskalnega dogovora ohranjajo drugi elementi predlagane zakonodaje. Ta predlog s srednjeročno usmeritvijo, ki temelji na izzivih posameznih držav na področju dolga, delno odraža zahtevo fiskalnega dogovora po približevanju srednjeročnemu cilju, ki bo predlagan ob upoštevanju izzivov posameznih držav na področju javnega dolga (člen 3(1), točka (b), PSUU). Čeprav fiskalni dogovor poudarja strukturni saldo, zahteva za celovito oceno skladnosti tudi analizo odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov (člen 3(1), točka (b), PSUU), in ta analiza je ohranjena tudi v tem predlogu. Fiskalni dogovor omogoča začasne odklone od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo dosego le v izjemnih okoliščinah (člen 3(1), točka (c), PSUU), kot so predvidene v tem predlogu. Fiskalni dogovor določa, da je treba v primeru ugotovljenih znatnih odklonov od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo dosego izvesti ukrepe za odpravo odklonov v določenem časovnem obdobju (člen 3(1), točka (e), PSUU). Podobno prenovljeni okvir zahteva odpravo odklonov od poti gibanja očiščenih odhodkov, ki jo določi Svet. Poleg tega bi se lahko za državo članico uvedel postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, če bi primanjkljaj zaradi odklonov presegel 3 % BDP. Za državo članico z dolgom nad 60 % BDP bi se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temelji na dolgu, okrepil: osredotočen bi bil na odstopanja od poti gibanja očiščenih odhodkov, kar bi nadomestilo trenutno merilo glede zmanjšanja dolga (t. i. pravilo 1/20), ki je nalagalo prevelik fiskalni napor. V fiskalnem dogovoru je vloga spremljanja skladnosti z njegovimi pravili dodeljena neodvisnim nacionalnim fiskalnim institucijam, določbe o vlogi in neodvisnosti teh institucij za spremljanje, ki jih je bilo treba podrobno opredeliti v skupnih načelih, ki jih je Komisija[10] predlagala v skladu s členom 3(2) PSUU, pa so zdaj v celoti vključene v predlog spremembe Direktive 2011/85. Fiskalni dogovor določa, da imata Komisija in Svet svojo vlogo v postopku izvrševanja (člen 5 PSUU), kot je navedeno v predlogu uredbe Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97.

Skupne točke fiskalnega dogovora in prenovljenega okvira ekonomskega upravljanja izhajajo tudi iz uvedbe fiskalnega dogovora v nacionalne pravne rede. Večina pogodbenic PSUU je njene določbe prenesla v nacionalno zakonodajo z vstavitvijo neposredne povezave na ustrezno zakonodajo EU[11]. To velja za srednjeročni cilj in potek konvergence ter oceno znatnega odklona ali določbe, ki zahtevajo upoštevanje priporočil, ki jih je sprejel Svet (vsi izhajajo iz Uredbe (ES) št. 1466/97).

---

9 Da bi okrepili proračunsko disciplino v celotnem ekonomskem ciklu, je medvladno PSUU do 2. marca 2012 ratificiralo 25 držav članic. V prvem odstavku člena 2 PSUU je opozorjeno: „Pogodbenice uporabljajo in razlagajo to pogodbo skladno s Pogodbama, na katerih temelji Evropska unija, zlasti s členom 4(3) Pogodbe o Evropski uniji in pravom Evropske unije, vključno s procesnim pravom, kadar je treba sprejeti sekundarno zakonodajo“. V drugem odstavku člena 2 PSUU je navedeno, da se ta „uporablja, kolikor je združljiva s Pogodbama, na katerih temelji Evropska unija, in s pravom Evropske unije. Ne posega v pristojnost Unije, da deluje na področju ekonomske unije.“ Naslov III PSUU „Fiskalni dogovor“ je zavezujoč za države članice, katerih valuta je euro, in neobvezen za druge države članice (člen 1(2) in člen 14(5) PSUU). Člen 16 PSUU določa: „V največ petih letih od datuma začetka veljavnosti te pogodbe se na podlagi ocene izkušenj z njenim izvajanjem sprejmejo potrebni ukrepi za vključitev vsebine te pogodbe v pravni okvir Evropske unije v skladu z določbami Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije“.

10 Glej Sporočilo Komisije COM(2012) 342 final z dne 20. junija 2012 z naslovom Skupna načela za nacionalne fiskalne popravljalne mehanizme.

11 https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2017-02/c20171201_en.pdf

Glede na te skupne značilnosti se lahko šteje, da se s predlaganim prenovljenim okvirom ekonomskega upravljanja vsebina fiskalnih določb PSUU vključuje v pravni okvir EU, kot določa člen 16 PSUU.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog je del svežnja, katerega cilj je prehod na skupni nadzorni okvir EU, ki temelji na tveganju in razlikuje med državami članicami z upoštevanjem njihovih izzivov na področju javnega dolga. Fiskalni okvir EU prenavlja z vključitvijo fiskalnih, reformnih in naložbenih ciljev v enoten, celosten srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, ki bo temelj novega okvira. Načrt bo vključeval vse reformne in naložbene zaveze, ki so jih države članice sprejele za reševanje izzivov, opredeljenih v okviru evropskega semestra, vključno s specifičnimi priporočili za države. Sklop teh reformnih in naložbenih zavez bi lahko omogočil podaljšanje obdobja fiskalne prilagoditve, če skupaj izpolnjujejo določena merila, kot so spodbujanje rasti (primeri takih reform vključujejo reševanje izzivov, ki jih prinaša staranje prebivalstva, izboljšanje delovanja trga dela in povečanje ponudbe delovne sile, spodbujanje inovacij in krepitev spretnosti, izboljšanje poslovnega okolja[12], odstranjevanje ovir za enotni trg in obravnavanje strateških odvisnosti), podpiranje vzdržnosti javnih financ (med primeri takih reform so pokojninske reforme, reforme za izboljšanje stroškovne učinkovitosti javnofinančnih odhodkov ali reforme za povečanje pobiranja davkov) in skladnost s skupnimi prednostnimi nalogami Unije, opredeljenimi v Prilogi VI predlagane uredbe.

Predlagana uredba je povezana z Uredbo (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij[13], saj lahko Svet sprejme priporočilo o ugotovitvi obstoja čezmernega neravnotežja, če država članica ne izvede reformnih in naložbenih zavez iz svojega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta, namenjenih izvajanju specifičnih priporočil za državo, ki so pomembna za postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji. Poleg tega mora država članica, če je v postopku v zvezi s čezmernimi neravnotežji, v skladu s predlagano uredbo predložiti revidiran srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, ki se bo uporabljal kot načrt popravljalnih ukrepov v skladu z Uredbo (EU) št. 1176/2011.

Predlagana uredba je povezana tudi z Uredbo (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo[14]. Države članice euroobmočja, v katerih poteka program za makroekonomsko prilagoditev v skladu z Uredbo (EU) št. 472/2013, bodo za čas trajanja programa izvzete iz predložitve nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov in letnih poročil o napredku iz predlagane uredbe. Poleg tega bodo morale države članice euroobmočja, ki so na podlagi Uredbe (EU) št. 472/2013 pod okrepljenim nadzorom, v

---

12 V tem kontekstu so ključni dejavniki dobro upravljanje in spoštovanje pravne države, zlasti neodvisni, kakovostni in učinkoviti pravosodni sistemi, ter delujoči in učinkoviti davčni sistemi, uspešni insolvenčni okviri in trdni okviri za boj proti korupciji in goljufijam.

13 UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

14 UL L 140, 27.5.2013, str. 1.

primeru odklona od poti gibanja očiščenih odhodkov upoštevati priporočila, ki jih je nanje naslovil Svet v skladu s členom 121(4) PDEU.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga tega instrumenta je člen 121(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

Ta določba Evropskemu parlamentu in Svetu omogoča, da z uredbami, sprejetimi po rednem zakonodajnem postopku, sprejmeta podrobna pravila za večstranski nadzor držav članic, vključno z uvedbo postopka večstranskega postopka, po katerem se ocenjujejo politike držav članic. Glavni namen člena 121 PDEU je usklajevanje ekonomskih politik držav članic zaradi njihove medsebojne odvisnosti.

Člen 121(6) PDEU je bil uporabljen kot pravna podlaga za Uredbo (ES) št. 1466/97, ki naj bi jo nadomestil sedanji predlog. Cilj tega predloga ostaja podoben cilju Uredbe (ES) št. 1466/97, ki je zagotoviti usklajevanje gospodarskih politik držav članic in njihov večstranski proračunski nadzor, da se zagotovi skladnost z vodilnimi načeli stabilnih cen, zdravih javnih financ in monetarnih pogojev ter vzdržne plačilne bilance.

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Cilj predloga je prehod na nadzorni okvir EU, ki temelji na tveganju in razlikuje med državami članicami z upoštevanjem njihovih izzivov na področju javnega dolga. Temelj predlaganega okvira so nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrti. Ti bi združili fiskalne, reformne in naložbene cilje, vključno s tistimi za zmanjšanje makroekonomskih neravnotežij, kjer je to potrebno, in tistimi za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic, v enoten celosten srednjeročni načrt, s čimer bi se vzpostavil skladen in racionaliziran postopek. Države članice bi imele več manevrskega prostora pri določanju svoje fiskalne referenčne smeri očiščenih odhodkov, s čimer bi se okrepilo nacionalno lastništvo njihovih fiskalnih referenčnih smeri. Hkrati je ključno, da so ti načrti zasidrani v skupnem okviru Unije v okviru evropskega semestra, da se zagotovi večstranski nadzor držav članic glede na morebitne učinke prelivanja med članicami ekonomske in monetarne unije. To zagotavlja tudi enako obravnavo držav članic in skladnost s skupnimi prednostnimi nalogami Unije.

Predlog je v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Njegovega cilja, tj. zagotavljanja usklajevanja ekonomskih politik držav članic in njihovega večstranskega proračunskega nadzora, kot zahteva PDEU, države članice ne morejo zadovoljivo doseči same in ga je lažje doseči na ravni Unije.

• Sorazmernost

Predlog je v skladu z načelom sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje ciljev instrumenta.

• Izbira instrumenta

Uredbe temeljijo na členu 121(6) PDEU.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

  Februarja 2020[15] in oktobra 2021[16] sta bili objavljeni oceni okvira ekonomskega upravljanja EU za preteklo obdobje.

- **Posvetovanja z deležniki**

Opravljena so bila obsežna posvetovanja z deležniki. Ta so zajemala:

- Spletno posvetovanje za zbiranje mnenj deležnikov, civilne družbe in državljanov. Zbirno poročilo o izidu tega posvetovanja je bilo objavljeno marca 2022.
- Poglobljene tematske razprave z državami članicami so potekale v Svetu (ECOFIN), Euroskupini, Ekonomsko-finančnem odboru in Odboru za ekonomsko politiko.

Rezultati so bili upoštevani v sporočilu Komisije z dne 9. novembra 2022 o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja[17] in v tem predlogu.

Komisija je po sprejetju sporočila z dne 9. novembra 2022 državam članicam zagotovila dodatno gradivo o učinku predlagane reforme, potekale pa so tudi nadaljnje razprave z državami članicami v Svetu in z Evropskim parlamentom, ki so bile upoštevane v tem predlogu:

- Evropski parlament je 15. marca 2023 sprejel letna poročila o evropskem semestru, ki so bila prav tako osredotočena na reformo okvira ekonomskega upravljanja EU in prihodnost evropskega semestra.
- Svet (ECOFIN) je 14. marca 2023 sprejel sklepe o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU, ki jih je Evropski svet potrdil na zasedanju 23. in 24. marca 2023.

- **Ocena učinka**

Predlogu je bilo odobreno odstopanje od ocene učinka zaradi (i) pomanjkanja možnosti, saj meje prenove določa fiskalni okvir EU, in (ii) osredotočenosti na ciljno usmerjene spremembe, ki (iii) ne povzročajo povečanja zahtev glede poročanja za države članice in (iv) temeljijo na nedavnih dejavnostih zbiranja dokazov, objavljenih kot delovni dokumenti služb Komisije in sporočila Komisije, pripravljena med letoma 2020 in 2022.

---

15 Sporočilo Komisije COM(2020) 55 final z dne 5. februarja 2020 z naslovom Pregled ekonomskega upravljanja, Poročilo o uporabi uredb (EU) št. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 in 473/2013 ter o primernosti Direktive Sveta 2011/85/EU.

16 Sporočilo Komisije COM(2021) 662 final z dne 19. oktobra 2021 z naslovom Gospodarstvo EU po COVID-19: posledice za ekonomsko upravljanje.

17 COM(2022) 583 final.

- **Temeljne pravice**

Predlog ne vpliva na pravice.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun EU.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Predlagana uredba ne zahteva ukrepov za olajšanje njenega izvajanja. Vsebina tega zakonodajnega ukrepa za države članice ne predstavlja izzivov pri izvajanju.

Predlagana uredba poenostavlja zahteve glede poročanja za države članice z uporabo enotnega operativnega kazalnika v obliki poti gibanja očiščenih odhodkov in z uvedbo celostnega, enotnega, integriranega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta, ki nadomešča programe stabilnosti ali konvergenčne programe in nacionalne reformne programe držav članic.

Predlagana uredba v členu 36 vsebuje klavzulo o pregledu, v skladu s katero mora Komisija vsakih pet let objaviti poročilo o uporabi te uredbe. V poročilu bosta pregledana: (i) učinkovitost uredbe, zlasti ali so se določbe, ki urejajo odločanje, izkazale za dovolj trdne pri zagotavljanju zmanjševanja javnega dolga ali njegovem ohranjanju na preudarni ravni; (ii) napredek pri zagotavljanju tesnejšega usklajevanja ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov držav članic v skladu s PDEU.

Da bi zagotovili, da bodo države članice izvajale prenovljeni okvir upravljanja EU, bo okrepitev nacionalnega lastništva ključni element reforme. To bo doseženo z boljšim vključevanjem zahtev skupnega okvira Unije v nacionalne politične razprave in razširitvijo vloge neodvisnih fiskalnih institucij z njihovo vključitvijo v spremljanje izvajanja nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov s strani držav članic. Poleg tega bo Komisija preučila, kako okrepiti vlogo Evropskega fiskalnega odbora[18], hkrati pa ohraniti svojo nadzorno vlogo, ki jo ima na podlagi Pogodb EU. Evropski fiskalni odbor je trenutno zadolžen za ocenjevanje izvajanja fiskalnega okvira EU, zlasti njegove horizontalne skladnosti, morebitnih primerov resne neskladnosti in ustreznosti fiskalne naravnanosti. V zvezi s temi vprašanji svetuje Komisiji in opozarja na možne politike, ki so na voljo v okviru Pakta za stabilnost in rast, če ugotovi tveganja za pravilno delovanje EMU. Sodeluje tudi z neodvisnimi nacionalnimi fiskalnimi institucijami, da se izmenjujejo najboljše prakse in olajša skupno razumevanje. Nove naloge Evropskega fiskalnega odbora bi lahko vključevale zagotavljanje podatkov za redno ocenjevanje prenovljenega okvira in zagotavljanje ocen o izvajanju osrednjih elementov prenovljenega sistema upravljanja. Odbor bi lahko podal tudi

[18] Sklep Komisije (EU) 2015/1937 z dne 21. oktobra 2015 o vzpostavitvi neodvisnega svetovalnega Evropskega fiskalnega odbora (UL L 282, 28.10.2015, str. 37).

mnenje, na podlagi katerega bi Svet sprejel odločitev o aktiviranju (ali podaljšanju) splošne odstopne klavzule.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

V poglavju 1 (člena 1 in 2) predlagane uredbe je predstavljen namen uredbe, ki je zlasti določiti podrobna pravila glede vsebine, predložitve, ocene in spremljanja nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov. Opredeljeni so tudi glavni pojmi, ki se uporabljajo v uredbi.

Poglavje 2 (člena 3 in 4) predlagane uredbe vsebuje pravila, ki urejajo evropski semester. Člena uvajata fiskalni okvir EU v nadzorni cikel evropskega semestra. V njima je določeno tudi, da morajo države članice upoštevati smernice Sveta, poleg tega so navedeni pravni instrumenti, do katerih bi lahko prišlo, če države članice tega ne bi storile.

Poglavje 3 (členi 5 do 8) predlagane uredbe se osredotoča na tehnično referenčno smer, ki jo bo Komisija izdala za države članice z javnim dolgom nad 60 % BDP ali javnofinančnim primanjkljajem nad 3 % BDP.

Poglavje 4 (členi 9 do 19) predlagane uredbe določa postopek za srednjeročne fiskalno-strukturne načrte. Ti členi določajo obveznost vsake države članice, da predloži srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, cilje tehničnega dialoga med Komisijo in državo članico pred predložitvijo načrtov, vsebino in zahteve načrtov, pogoje in merila za podaljšanje prilagoditvenega obdobja, postopek ocenjevanja načrta s strani Komisije in postopek odobritve s strani Sveta. Določajo tudi pogoje, pod katerimi lahko Svet od države članice zahteva predložitev revidiranega načrta in pod katerimi lahko Svet predlaga revizijo poti gibanja očiščenih odhodkov, ki jo je odobril, če država članica ne izpolnjuje zahtevanih pogojev glede predložitve revidiranega načrta ali ne izvaja reformnih in naložbenih zavez, ki so privedle do podaljšanja prilagoditvenega obdobja.

Poglavje 5 (členi 20 do 25) predlagane uredbe določa postopek spremljanja nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov in kaj se zgodi v primeru znatnega tveganja odklona od poti gibanja očiščenih odhodkov. Države članice morajo predložiti letna poročila o napredku, Komisija pa bo spremljala izvajanje poti gibanja očiščenih odhodkov, tudi z vzpostavitvijo kontrolnega računa. Členi določajo tudi vlogo nacionalnih neodvisnih fiskalnih institucij v procesu spremljanja in določajo pogoje, pod katerimi bi se lahko aktivirala splošna odstopna klavzula ali odstopna klavzula za posamezno državo.

Poglavje 6 (členi 26 do 29) predlagane uredbe določa pogoje, pod katerimi poteka ekonomski dialog med institucijami in državami članicami, vključno s potrebo po obveščanju Evropskega parlamenta o uporabi uredbe, pravilom „upoštevaj ali pojasni“ in možnostjo, da Evropski parlament izmenja mnenja z državo članico, kadar obstaja znatno tveganje za odklon od poti gibanja očiščenih odhodkov.

Poglavje 7 (člen 30) predlagane uredbe vzpostavlja povezavo z Uredbo (EU) št. 1176/2011, ki zahteva razmislek o uvedbi postopka v zvezi s čezmernimi neravnotežji, če države članice ne izvajajo reformnih in naložbenih zavez, pomembnih za postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, ki jih vsebuje njihov srednjeročni fiskalno-strukturni načrt. Določa tudi, da bo morala država članica po uvedbi postopka v zvezi s čezmernimi neravnotežji na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 predložiti revidiran srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, ki bo deloval kot načrt popravljalnih ukrepov v skladu s slednjo uredbo.

Poglavje 8 (člen 31) predlagane uredbe vzpostavlja povezavo z Uredbo (EU) št. 472/2013. Države članice euroobmočja, v katerih poteka program za makroekonomsko prilagoditev, izvzema iz obveznosti predložitve srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta in letnega poročila o napredku ter od držav članic euroobmočja, ki so pod okrepljenim nadzorom, zahteva, da v primeru odklona od poti gibanja očiščenih odhodkov upoštevajo priporočila, ki jih je nanje naslovil Svet v skladu s členom 121(4) PDEU.

Poglavje 9 (člena 32 in 33) predlagane uredbe pooblašča Komisijo, da z delegiranimi akti spremeni priloge (razen Priloge I), in določa pogoje, pod katerimi lahko Komisija izvaja ta prenos pooblastil.

Poglavje 10 (členi 34 do 38) predlagane uredbe določa skupne določbe, ki se uporabljajo za predlagano uredbo v zvezi z dialogom z državami članicami in misijami v državah članicah, klavzulo o pregledu, razveljavitvijo Uredbe (ES) št. 1466/97 in začetkom veljavnosti.

Priloge I do VII predlagane uredbe vsebujejo naslednje elemente: merila za določitev srednjeročne tehnične referenčne smeri za države članice z javnim dolgom nad 60 % BDP ali javnofinančnim primanjkljajem nad 3 % BDP; informacije, ki jih morajo države članice zagotoviti v srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih; informacije, ki jih morajo države članice zagotoviti v letnih poročilih o napredku; delovanje kontrolnega računa; metodologijo za ocenjevanje verjetnosti s strani Komisije; seznam skupnih prednostnih nalog Unije ter ocenjevalni okvir za sklop reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje obdobja fiskalne prilagoditve.

2023/0138 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 121(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke (sprotna opomba),

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Pri usklajevanju ekonomskih politik držav članic v Uniji, kakor je določeno v Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), se upoštevajo vodilna načela stabilnih cen, zdravih javnih financ in monetarnih pogojev ter uravnotežene plačilne bilance.

(2) Pakt za stabilnost in rast, ki so ga prvotno sestavljale Uredba Sveta (ES) št. 1466/97[19], Uredba Sveta (ES) št. 1467/97[20] z dne 7. julija 1997 in Resolucija Evropskega sveta z dne 17. junija 1997 o Paktu za stabilnost in rast[21], temelji na cilju zdravih in vzdržnih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in močno trajnostno rast, podprto s finančno stabilnostjo, in tako podpira doseganje ciljev Unije na področju trajnostne in vključujoče rasti in zaposlovanja.

(3) Okvir fiskalnega upravljanja, ki je predmet urejanja te uredbe, je del evropskega semestra, ki zajema tudi usklajevanje in nadzor širših ekonomskih politik in politik zaposlovanja držav članic v skladu s členoma 121 in 148 PDEU.

(4) Sodelovanje socialnih partnerjev, organizacij civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov v evropskem semestru je ključno za zagotovitev lastništva ter preglednega in vključujočega oblikovanja politik.

(5) Okvir ekonomskega upravljanja Unije bi bilo treba prilagoditi, da bi se bolje upoštevale vse večja heterogenost fiskalnih položajev, izzivi na področju javnega

---

[19] Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1).

[20] Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).

[21] Resolucija Evropskega sveta o Paktu za stabilnost in rast iz Amsterdama z dne 17. junija 1997 (UL C 236, 2.8.1997, str. 1).

dolga in druge ranljivosti v državah članicah. Odločen odziv politike na pandemijo COVID-19 se je izkazal za zelo učinkovitega pri blaženju gospodarske in socialne škode, nastale zaradi krize, vendar je kriza povzročila znatno povečanje deleža dolga v javnem in zasebnem sektorju, kar je poudarilo pomen postopnega, trajnega in rasti prijaznega zmanjševanja deležev dolga na preudarne ravni ter odpravljanja makroekonomskih neravnotežij ob hkratnem posvečanju ustrezne pozornosti ciljem na področju zaposlovanja in socialnim ciljem. Hkrati bi bilo treba prilagoditi okvir ekonomskega upravljanja Unije tako, da bi pomagal obravnavati srednje- in dolgoročne izzive, s katerimi se sooča Unija, vključno z doseganjem pravičnega digitalnega in zelenega prehoda, ki zajema podnebna pravila[22], zagotavljanjem energetske varnosti, odprte strateške avtonomije, obravnavanjem demografskih sprememb, krepitvijo socialne in gospodarske odpornosti ter izvajanjem strateškega kompasa za varnost in obrambo, za vse to pa so v prihodnjih letih potrebne reforme in trajno visoke ravni naložb.

(6) Okvir ekonomskega upravljanja Unije bi moral v središče postaviti vzdržnost dolga in trajnostno in vključujočo rast ter torej razlikovati med državami članicami z upoštevanjem njihovih izzivov na področju javnega dolga in omogočanjem fiskalnih referenčnih smeri za posamezne države.

(7) Postopek večstranskega nadzora iz člena 121(2), (3) in (4) ter člena 148(4) PDEU bi moral v skladu s podrobnejšimi pravili spremljati celoten razpon ekonomskih gibanj in gibanj na področju zaposlovanja v vsaki od držav članic in v Uniji. To vključuje odkrivanje makroekonomskih neravnotežij ter preprečevanje in odpravljanje čezmernih neravnotežij, kot je določeno v uredbah (EU) št. 1174/2011[23] in (EU) št. 1176/2011[24] Evropskega parlamenta in Sveta. Za spremljanje takih ekonomskih gibanj in gibanj na področju zaposlovanja bi morale države članice predložiti informacije v obliki srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov.

(8) Zato bi bilo treba določiti podrobna pravila glede vsebine, predložitve, ocene in spremljanja nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov, da bi spodbujali vzdržnost dolga ter trajnostno in vključujočo rast v državah članicah ter preprečili pojav čezmernih javnofinančnih primanjkljajev s srednjeročnim načrtovanjem.

(9) V nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih bi morale biti združene fiskalne in strukturne reforme ter naložbene zaveze vsake države članice, ti načrti pa bi morali biti temelj okvira ekonomskega upravljanja Unije. Vsaka država članica bi morala predložiti srednjeročni načrt, v katerem so določene njena fiskalna referenčna

---

[22] Evropska podnebna pravila določajo vseevropski cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter od institucij Unije in držav članic zahtevajo napredek pri krepitvi prilagoditvene sposobnosti, za kar so potrebne znatne javne naložbe za zmanjšanje negativnih socialno-ekonomskih učinkov podnebnih sprememb na EU in njene države članice, vključno z zmanjšanjem negativnih učinkov na rast in fiskalno vzdržnost.

[23] Uredba (EU) št. 1174/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o izvršilnih ukrepih za odpravljanje čezmernih makroekonomskih neravnotežij v euroobmočju (UL L 306, 23.11.2011, str. 8).

[24] Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25)

smer ter zaveze glede prednostnih javnih naložb in reform, ki skupaj zagotavljajo vzdržno in postopno zmanjševanje dolga ter trajnostno in vključujočo rast, pri čemer se izogibajo prociklični fiskalni politiki, ter širše reformne in naložbene zaveze, tudi v zvezi z zelenim in digitalnim prehodom, socialno in ekonomsko odpornostjo ter izvajanjem evropskega stebra socialnih pravic. V času trajanja mehanizma za okrevanje in odpornost[25] bi bilo treba ustrezno upoštevati zaveze, sprejete v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost.

(10) S procesom evropskega semestra so usklajeni tudi skladi kohezijske politike. Pri pripravi nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov bi bilo treba ustrezno upoštevati tudi naložbe in reforme kohezijske politike, ki so dolgoročna naložbena politika proračuna EU. Vsaka država članica bi morala tudi pojasniti, kako bo njen nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt zagotovil skladnost z odhodki za programe EU, ki se v celoti ujemajo s prihodki iz skladov EU in ustreznim nacionalnim sofinanciranjem.

(11) Pred predstavitvijo nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta bi moral potekati tehnični dialog s Komisijo, da se zagotovi skladnost z določbami te uredbe. Svet bi moral na podlagi priporočila Komisije določiti pot gibanja očiščenih odhodkov ter po potrebi potrditi reformne in naložbene zaveze, vključno s tistimi, ki so bile sprejete zaradi morebitnega podaljšanja prilagoditvenega obdobja.

(12) Za poenostavitev fiskalnega okvira Unije in povečanje preglednosti bi moral biti podlaga za določitev fiskalne poti in izvajanje letnega fiskalnega nadzora za vsako državo članico enoten operativni kazalnik, ki temelji na vzdržnosti dolga. Ta enotni operativni kazalnik bi moral temeljiti na nacionalno financiranih neto primarnih odhodkih, tj. odhodkih brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov in brez odhodkov za obresti ter odhodkov za ciklično brezposelnost in odhodkov za programe Unije, v celoti izravnanih s prihodki iz skladov Unije. Ta kazalnik omogoča makroekonomsko stabilizacijo, saj nanj ne vpliva delovanje avtomatskih stabilizatorjev, vključno z nihanji prihodkov in odhodkov, ki niso pod neposrednim nadzorom vlade.

(13) Da bi Komisija državam članicam zagotovila smernice pri pripravi njihovega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta, bi morala predložiti tehnično referenčno smer na podlagi minimalne fiskalne prilagoditve, s katero bi krivulja dolga države članice dovolj verjetno upadala ali bi se dolg ohranjal na preudarni ravni. Prav tako bi morala zagotoviti, da se delež javnega dolga ob koncu obdobja načrtovanja zmanjša pod raven v letu pred začetkom tehnične referenčne smeri. Vzdržnost tega zmanjševanja dolga bi morala biti rezultat ustreznih fiskalnih politik.

(14) Tehnična referenčna smer, ki bi jo predlagala Komisija, bi morala tudi zagotoviti, da se javnofinančni primanjkljaj zmanjša in ohrani pod referenčno vrednostjo 3 % bruto domačega proizvoda (BDP).

---

[25] Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

(15) Da bi Komisija lahko ocenila, ali so proti koncu štiriletnega obdobja izvajanja nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta potrebne nadaljnje prilagoditve, bi morala ponovno oceniti razmere in predlagati novo tehnično referenčno smer, če je javni dolg države članice še vedno nad referenčno vrednostjo 60 % BDP ali če je njen javnofinančni primanjkljaj višji od referenčne vrednosti 3 % BDP.

(16) V vsakem nacionalnem srednjeročnem fiskalno-strukturnem načrtu bi bilo treba navesti njegov status v okviru nacionalnih postopkov, zlasti ali je bil načrt predložen nacionalnemu parlamentu in ali ga je ta odobril. V nacionalnem srednjeročnem fiskalno-strukturnem načrtu bi moralo biti navedeno tudi, ali je imel nacionalni parlament priložnost razpravljati o priporočilu Sveta o prejšnjem načrtu in po potrebi o katerem koli drugem priporočilu ali sklepu Sveta ali kakršnem koli opozorilu Komisije.

(17) Kadar države članice v svojih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih uporabijo predpostavke, ki se razlikujejo od standardnega okvira Komisije za projekcijo srednjeročnega dolga, bi morale pregledno in na podlagi trdnih gospodarskih argumentov pojasniti in ustrezno utemeljiti razlike.

(18) Ker bi se lahko države članice ob izteku svojega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta soočale z dodatnimi stroški, kot so stroški staranja prebivalstva ali neugodna razlika med obrestnimi merami in rastjo, bi morale zagotoviti, da bo nominalni saldo ob koncu prilagoditvenega obdobja zadostoval za zagotovitev, da primanjkljaj trajno ostane pod referenčno vrednostjo 3 % BDP.

(19) Da se omogoči ustrezna interakcija med skupnim okvirom Unije in nacionalnimi proračunskimi okviri, bi morala Komisija svojo oceno utemeljiti le na gibanju nacionalno financiranih neto primarnih odhodkov. Države članice bi morale imeti možnost, da pri določanju svojih nacionalnih proračunskih ciljev uporabijo drugačen kazalnik, kot je na primer strukturni saldo, če to zahteva njihov nacionalni proračunski okvir.

(20) Komisija bi morala pri oceni nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov preučiti zlasti verjetnost makroekonomskih in fiskalnih predpostavk, kolikor te odstopajo od predpostavk, na katerih temelji tehnična referenčna smer. Zlasti bi morale biti s projekcijami Komisije skladne in primerljive projekcije dolga ob predpostavki nespremenjene politike, ki bodo vključene v načrt.

(21) Da bi zagotovili izvajanje srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov, bi morala Komisija in Svet spremljati reformne in naložbene zaveze iz teh načrtov v okviru evropskega semestra, in sicer na podlagi letnih poročil o napredku, ki jih predložijo države članice, in v skladu z določbami členov 121 in 148 PDEU. V ta namen bi morala v okviru evropskega semestra vzpostaviti dialog z Evropskim parlamentom.

(22) Za zagotovitev bolj postopnega zmanjševanja dolga se lahko prilagoditveno obdobje podaljša za največ tri leta, če država članica svoj srednjeročni fiskalno-strukturni načrt podpre s sklopom preverljivih in časovno omejenih reform in naložb, ki skupaj: spodbujajo rast, podpirajo fiskalno vzdržnost, obravnavajo skupne prednostne naloge Unije, obravnavajo ustrezna specifična priporočila, naslovljena na državo članico v okviru evropskega semestra, in obravnavajo prednostne naložbe posamezne države, ne da bi privedle do zmanjšanja drugih nacionalno financiranih javnih naložb v prilagoditvenem obdobju, da se zagotovi makroekonomski učinek naložb in prepreči izrinjanje drugih prednostnih naložb.

(23) Da bi zagotovili pravičen in pregleden proces, bi bilo treba reformne in naložbene zaveze oceniti na podlagi skupnega okvira Unije. Med trajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost se lahko pri oceni prošnje za podaljšanje prilagoditvenega obdobja upoštevajo zaveze iz nacionalnih načrtov za okrevanje in odpornost, kadar je to ustrezno. Sklop reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje obdobja fiskalne prilagoditvene poti, bi moral biti sorazmeren s stopnjo izzivov na področju javnega dolga, kot je bila ugotovljena v najnovejšem poročilu o spremljanju vzdržnosti dolga (*Debt Sustainability Monitor*), in izzivi za srednjeročno rast v državi članici. V državah članicah, v katerih so izzivi na področju javnega dolga povezani z velikimi izzivi za srednjeročno rast, naj bi sklop reform in naložb obravnaval tudi ozka grla pri srednjeročni rasti.

(24) Sklop reformnih in naložbenih zavez, predlagan v nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih, bi moral biti usklajen s skupnimi prednostnimi nalogami Unije. Ta sklop reformnih in naložbenih zavez bi moral biti skladen tudi z izvajanjem nacionalnih strategij, ki jih predloži zadevna država članica za obravnavanje ustreznih prednostnih nalog Unije. Kadar je ustrezno, bi se bilo treba v času trajanja mehanizma za okrevanje in odpornost navzkrižno sklicevati na načrte za okrevanje in odpornost, da se zagotovi skladnost politik.

(25) Kadar preverljiv in časovno omejen sklop reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji bolj postopna pot gibanja očiščenih odhodkov, ni uresničen v dogovorjenem roku, lahko Svet na priporočilo Komisije priporoči, da se prilagoditev pospeši, tj. s skrajšanjem podaljšanja poti gibanja očiščenih odhodkov.

(26) Da bi izvršilni ukrepi, zlasti poročilo na podlagi člena 126(3) PDEU, temeljili na stvarnih podatkih, bi morala Komisija za vsako državo članico vzpostaviti kontrolni račun, v katerem bi spremljala letne odklone očiščenih odhodkov od poti gibanja očiščenih odhodkov, ki jo je določil Svet, ugotovljene v državi članici, pri čemer bi se ti odkloni sčasoma seštevali.

(27) Neodvisne fiskalne institucije so dokazale, da so sposobne spodbujati fiskalno disciplino in krepiti verodostojnost javnih financ držav članic. Da bi okrepili nacionalno lastništvo, bi bilo treba vlogo neodvisnih fiskalnih institucij, ki so tradicionalno pooblaščene za spremljanje skladnosti z nacionalnim okvirom, razširiti na okvir ekonomskega upravljanja Unije.

(28) Komisija bi morala pri pripravi mnenja o osnutkih proračunskih načrtov, predloženih v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[26], oceniti, ali so osnutki proračunskih načrtov skladni s potjo gibanja očiščenih odhodkov v skladu s to uredbo.

(29) Posebno pozornost bi bilo treba nameniti znatnim tveganjem za odstopanje proračunskega položaja od poti gibanja očiščenih odhodkov, ki jo je določil Svet. Zato je primerno postopek večstranskega nadzora iz člena 121(3) in (4) PDEU dopolniti s

---

[26] Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju (UL L 140, 27.5.2013, str. 11).

sistemom zgodnjega opozarjanja, na podlagi katerega Komisija v skladu s členom 121(4) PDEU državo članico na zgodnji stopnji opozori, da mora sprejeti potrebne proračunske popravljalne ukrepe za preprečitev nastanka čezmernega javnofinančnega primanjkljaja. Poleg tega bi moral Svet pri trajnem odmiku od zadanega proračunskega cilja poostriti svoje priporočilo in ga objaviti.

(30) V primeru večjih šokov v euroobmočju ali celotni Uniji je potrebna splošna odstopna klavzula, da bi se lahko spoprijeli z resnim upadom gospodarske aktivnosti v euroobmočju ali celotni Uniji, tako da bi omogočili odklon od poti gibanja očiščenih odhodkov pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti.

(31) Obstajati bi morala tudi odstopna klavzula za posamezno državo, ki bi v primeru izjemnih okoliščin, kot so nepredvidljivi zunanji dogodki, ki jih ni bilo mogoče preprečiti in ki zahtevajo proticiklične fiskalne ukrepe ter so zunaj nadzora države članice in močno vplivajo na njene javne finance, omogočala odklon od poti gibanja očiščenih odhodkov pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti. Tak močan vpliv bi moral povzročiti skupni obseg šoka, ki presega „normalen“ razpon: pri proračunskem načrtovanju bi bilo treba na primer v določenem obsegu upoštevati stroške naravnih nesreč. Splošna odstopna klavzula in odstopna klavzula za posamezno državo se aktivirata in podaljšata na podlagi priporočila Sveta.

(32) Ta uredba je del svežnja skupaj z Direktivo Sveta [XXX o spremembi Direktive 2011/85/EU] in Uredbo Sveta [XXX o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97]. Skupaj vzpostavljajo prenovljen okvir ekonomskega upravljanja Unije, ki v pravo Unije vključuje vsebino naslova III „Fiskalni dogovor“ Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju (PSUU) v ekonomski in monetarni uniji[27] v skladu s členom 16 navedene pogodbe. Predlagani zakonodajni sveženj na podlagi izkušenj z izvajanjem PSUU v državah članicah ohranja srednjeročno usmeritev iz fiskalnega dogovora kot orodje za doseganje proračunske discipline in spodbujanje rasti. Vključuje tudi okrepljeno razsežnost prilagajanja posameznim državam, katere cilj je okrepiti nacionalno lastništvo, vključno z močnejšo vlogo neodvisnih fiskalnih institucij, ki v bistvu temelji na skupnih načelih fiskalnega dogovora, ki jih je Komisija[28] predlagala v skladu s členom 3(2) PSUU. Analiza odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov za splošno oceno skladnosti, ki jo zahteva fiskalni dogovor, je določena v tej uredbi. Tako kot v fiskalnem dogovoru so v tej uredbi začasni odkloni od srednjeročnega načrta dovoljeni le v izjemnih okoliščinah. Podobno kot v fiskalnem dogovoru bi bilo treba v primeru znatnih odklonov od srednjeročnega načrta izvesti ukrepe za odpravo odklonov v določenem časovnem obdobju. Sveženj krepi fiskalni nadzor in izvršilne postopke za izpolnitev zaveze glede spodbujanja zdravih in vzdržnih javnih financ ter trajnostne in vključujoče rasti. Reforma okvira ekonomskega upravljanja tako ohranja temeljna cilja proračunske discipline in vzdržnosti dolga, določena v PSUU.

(33) Za zagotovitev učinkovitega izvajanja in ustreznega spremljanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejema akte v

---

[27] Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji z dne 2. marca 2012.

[28] Sporočilo Komisije COM(2012) 342 final z dne 20. junija 2012 z naslovom Skupna načela za nacionalne fiskalne popravljalne mehanizme.

zvezi z: informacijami, ki jih morajo države članice predložiti v svojih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih, informacijami, ki jih morajo države članice predložiti v svojih letnih poročilih o napredku, delovanjem kontrolnega računa, metodologijo za ocenjevanje verjetnosti s strani Komisije, pripravo seznama skupnih prednostnih nalog Unije ter ocenjevalnim okvirom za sklop reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje obdobja fiskalne prilagoditve. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje[29]. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(34) Večstranski nadzor bi moral temeljiti na visokokakovostni in neodvisni statistiki, pripravljeni v skladu z načeli iz Uredbe (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta[30] –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

PREDMET UREJANJA IN OPREDELITVE POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa pravila, ki zagotavljajo učinkovito usklajevanje ekonomskih politik držav članic in s tem podpirajo doseganje ciljev Unije za rast in zaposlovanje.

Določa podrobna pravila glede vsebine, predložitve, ocene in spremljanja nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov kot del večstranskega proračunskega nadzora, ki ga izvajata Svet in Komisija, da bi se s srednjeročnim načrtovanjem spodbudili vzdržnost dolga ter trajnostna in vključujoča rast v državah članicah ter preprečil nastanek čezmernih javnofinančnih primanjkljajev.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

---

29 UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

30 Uredba (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ter razveljavitvi Uredbe (ES, Euratom) št. 1101/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o prenosu zaupnih podatkov na Statistični urad Evropskih skupnosti, Uredbe Sveta (ES) št. 322/97 o statističnih podatkih Skupnosti in Sklepa Sveta 89/382/EGS, Euratom, o ustanovitvi Odbora za statistične programe Evropskih skupnosti (UL L 87, 31.3.2009, str. 164).

(1) „specifično priporočilo za državo“ pomeni letne smernice, ki jih Svet pripravi za državo članico o ekonomskih, proračunskih in strukturnih politikah ter politikah zaposlovanja v skladu s členoma 121 in 148 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU);

(2) „neto odhodki“ pomenijo javnofinančne odhodke brez odhodkov za obresti, diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov in drugih proračunskih spremenljivk, ki so zunaj nadzora vlade, kot je določeno v Prilogi II, točka (a);

(3) „tehnična referenčna smer“ pomeni smer očiščenih odhodkov, ki jo predlaga Komisija, da bi zagotovila smernice državam članicam z javnim dolgom nad referenčno vrednostjo 60 % bruto domačega proizvoda (BDP) ali javnofinančnim primanjkljajem nad referenčno vrednostjo 3 % BDP v času priprave nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov;

(4) „poti gibanja očiščenih odhodkov“ pomeni večletno smer za očiščene odhodke države članice, kot jo določi Svet;

(5) „nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt“ pomeni dokument, ki vsebuje fiskalne, reformne in naložbene zaveze države članice;

(6) „letno poročilo o napredku“ pomeni dokument države članice, v katerem poroča o izvajanju poti gibanja očiščenih odhodkov ter o reformnih in naložbenih zavezah, vključenih v njen nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt;

(7) „prilagoditveno obdobje“ pomeni obdobje, v katerem se izvaja fiskalna prilagoditev države članice in zajema minimalno štiriletno prilagoditveno obdobje nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta in njegovo morebitno podaljšanje;

(8) „kontrolni račun“ pomeni evidenco kumulativnih odklonov dejanskih očiščenih odhodkov v državi članici od poti gibanja očiščenih odhodkov;

(9) „strukturni saldo“ pomeni ciklično prilagojeni saldo sektorja država brez začasnih ukrepov;

(10) „primarni strukturni saldo“ pomeni ciklično prilagojeni saldo sektorja država brez začasnih ukrepov in brez odhodkov za obresti.

POGLAVJE II

EVROPSKI SEMESTER

Člen 3

Evropski semester

Svet in Komisija za zagotovitev tesnejšega usklajevanja ekonomskih politik in trajnostne konvergence gospodarske in socialne uspešnosti držav članic izvajata večstranski nadzor v okviru evropskega semestra v skladu s cilji in zahtevami iz PDEU. Večstranski nadzor temelji na visokokakovostni in neodvisni statistiki, pripravljeni v skladu z načeli iz Uredbe (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta.

Evropski semester vključuje:

(a) oblikovanje in nadzor izvajanja širših smernic za ekonomske politike držav članic in Unije v skladu s členom 121(2) PDEU, specifičnih priporočil za države in priporočila o ekonomski politiki euroobmočja;

(b) oblikovanje in nadzor izvajanja smernic za zaposlovanje, ki jih morajo države članice upoštevati v skladu s členom 148(2) PDEU, vključno z evropskim stebrom socialnih pravic, in s tem povezanih specifičnih priporočil za države;

(c) predložitev, oceno in potrditev srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov držav članic ter njihovo spremljanje prek letnih poročil o napredku;

(d) nadzor za preprečevanje in odpravljanje makroekonomskih neravnotežij v skladu z Uredbo (EU) št. 1176/2011;

(e) druge postopke večstranskega nadzora, ki jih vzpostavita Evropski parlament in Svet v skladu s členom 121(6) PDEU.

Člen 4

Izvajanje Evropskega semestra

1. Svet po oceni srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov, letnih poročil o napredku in socialno-ekonomskih razmer v zadevnih državah članicah v skladu s to uredbo na podlagi priporočil Komisije na te države članice po potrebi naslovi priporočila, pri čemer v celoti uporabi pravne instrumente iz členov 121 in 148 PDEU ter z njima povezane sekundarne zakonodaje.

2. Države članice pred sprejetjem ključnih odločitev pri oblikovanju svojih ekonomskih politik, politik zaposlovanja in proračunskih politik ustrezno upoštevajo širše smernice za ekonomske politike držav članic, smernice za zaposlovanje in priporočila iz člena 3, drugi odstavek, točki (a) in (b). Komisija spremlja napredek.

3. Če država članica ne upošteva prejetih smernic, lahko temu sledijo:

   (a) dodatna specifična priporočila za države;

   (b) opozorilo Komisije ali priporočilo Sveta na podlagi člena 121(4) PDEU;

   (c) ukrepi na podlagi te uredbe, Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97[31] ali Uredbe (EU) št. 1176/2011.

POGLAVJE III

TEHNIČNA REFERENČNA SMER

Člen 5

Tehnična referenčna smer

[31] Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).

Komisija za vsako državo članico z javnim dolgom nad referenčno vrednostjo 60 % BDP ali javnofinančnim primanjkljajem nad referenčno vrednostjo 3 % BDP v poročilu Ekonomsko-finančnemu odboru predloži tehnično referenčno smer za neto odhodke, ki zajema minimalno štiriletno prilagoditveno obdobje nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta in njegovo morebitno podaljšanje za največ tri leta v skladu s členom 13. Komisija poročilo objavi.

Člen 6

Zahteve za tehnično referenčno smer

Tehnična referenčna smer zagotovi, da:

(a) začne delež javnega dolga dovolj verjetno upadati ali še naprej dovolj verjetno upada ali pa ostaja na preudarnih ravneh;

(b) se javnofinančni primanjkljaj zmanjša in ohrani pod referenčno vrednostjo 3 % BDP;

(c) je fiskalni prilagoditveni napor v obdobju nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta vsaj sorazmeren s skupnim naporom v celotnem prilagoditvenem obdobju;

(d) je delež javnega dolga ob koncu obdobja načrtovanja nižji od deleža javnega dolga v letu pred sprejetjem tehnične referenčne smeri in

(e) da rast nacionalnih neto odhodkov v povprečju ostaja pod srednjeročno rastjo proizvodnje, praviloma v obdobju, ki ga zajema načrt.

Tehnična referenčna smer je za vsako državo članico drugačna. Merila za določitev tehnične referenčne smeri so določena v Prilogi I.

Člen 7

Predhodne smernice Komisije

1. Komisija do [1. marca] leta [xxxx], v katerem morajo države članice prvič predložiti svoje srednjeročne fiskalno-strukturne načrte, ali po potrebi v treh tednih od zahteve države članice za predložitev novega načrta, objavi:
   (a) osnovni srednjeročni okvir za projekcijo javnega dolga in rezultate;
   (b) svojo makroekonomsko napoved in predpostavke;
   (c) tehnično referenčno smer, če se ta zahteva v skladu s členom 5, in ustrezen primarni strukturni saldo.
2. Komisija za države članice z javnofinančnim primanjkljajem pod referenčno vrednostjo 3 % BDP in javnim dolgom pod referenčno vrednostjo 60 % BDP zagotovi tehnične informacije o primarnem strukturnem saldu, ki so potrebne za zagotovitev, da se nominalni primanjkljaj ohrani pod referenčno vrednostjo 3 % BDP brez kakršnih koli dodatnih ukrepov politike v desetletnem obdobju po koncu nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta.
3. Komisija vsaj enkrat vsake štiri leta posodobi tehnične referenčne smeri in kvantitativne smernice, in sicer pravočasno za predložitev naslednjega cikla srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov.

Člen 8

Ocena verjetnosti

Komisija pri oceni verjetnosti, da se napovedani delež javnega dolga zadevne države članice zmanjšuje ali ostaja na preudarni ravni, uporabi metodologijo iz Priloge V. Komisija svojo analizo verjetnosti in podatke, na katerih temelji, objavi.

POGLAVJE IV

NACIONALNI SREDNJEROČNI FISKALNO-STRUKTURNI NAČRTI

Člen 9

Predložitev nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov

Vsaka država članica Svetu in Komisiji pred koncem aprila, ki sledi začetku veljavnosti te uredbe, predloži nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt. Zadevna država članica in Komisija se lahko po potrebi dogovorita o razumnem podaljšanju navedenega roka.

Država članica svoj nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt objavi.

Člen 10

Tehnični dialog

Zadevna država članica pred predložitvijo nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta s Komisijo opravi tehnični dialog, da bi zagotovila skladnost nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta s členi 11, 12 in 14.

Člen 11

Vsebina nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta

1. Nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt zagotovi informacije iz Priloge II. Zlasti so v njem predstavljeni referenčna smer očiščenih odhodkov za najmanj 4 leta ter osnovne makroekonomske predpostavke in načrtovani fiskalno-strukturni ukrepi, da se izkaže skladnost z zahtevami člena 12.

V nacionalnem srednjeročnem fiskalno-strukturnem načrtu so opisani tudi ukrepi zadevne države članice za obravnavanje specifičnih priporočil za državo, vključno s tistimi, ki so pomembna za postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, ter po potrebi opozoril Komisije ali priporočil Sveta, sprejetih v skladu s členom 121(4) PDEU.

2. Kadar nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt vključuje višjo referenčno smer očiščenih neto odhodkov, kot je v tehnični referenčni smeri, ki jo izda Komisija v skladu s členom 5, država članica v svojem načrtu navede trdne in preverljive ekonomske argumente, s katerimi pojasni razliko.

Člen 12

Zahteve

Nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt:

(a) zagotovi fiskalno prilagoditev, ki je potrebna, da se začne javni dolg najpozneje do konca prilagoditvenega obdobja dovolj verjetno zmanjševati ali da se še naprej zmanjšuje ali da ostane na preudarni ravni, ter da se javnofinančni primanjkljaj srednjeročno zniža in ohrani pod referenčno vrednostjo 3 % BDP;

(b) pojasni, kako bo zagotovil izvajanje naložb in reform v odziv na glavne izzive, ugotovljene v okviru evropskega semestra v specifičnih priporočilih za državo, po potrebi odpravil ugotovljena makroekonomska neravnotežja v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji in obravnaval skupne prednostne naloge Unije iz Priloge VI k tej uredbi, vključno z evropskim zelenim dogovorom, evropskim stebrom socialnih pravic in digitalnim desetletjem, pri čemer bo skladen s posodobljenimi nacionalnimi energetskimi in podnebnimi načrti ter nacionalnimi načrti za digitalno desetletje;

(c) če je ustrezno, pojasni, kako bo zagotovil izvedbo ustreznega sklopa reform in naložb iz člena 13, na katerem temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja države članice za največ tri leta;

(d) pojasni, kako bo zagotovil skladnost z načrtom zadevne države članice za okrevanje in odpornost v obdobju razpoložljivosti mehanizma za okrevanje in odpornost v skladu z Uredbo (EU) 2021/241.

Člen 13

Pogoji za podaljšanje prilagoditvenega obdobja

1. Kadar se država članica zaveže ustreznemu sklopu reform in naložb v skladu z merili iz odstavka 2, se lahko prilagoditveno obdobje podaljša za največ tri leta.

2. Sklop reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, je sorazmeren z ravnjo izzivov na področju javnega dolga in izzivov za srednjeročno rast v zadevni državi članici.

Sklop reformnih in naložbenih zavez kot celota izpolnjuje naslednja merila:

(i) spodbujanje rasti;

(ii) podpiranje vzdržnosti javnih financ;

(iii) obravnavanje skupnih prednostnih nalog Unije iz Priloge VI;

(iv) obravnavanje ustreznih specifičnih priporočil za državo, naslovljenih na zadevno državo članico, po potrebi tudi priporočil, izdanih v okviru postopka v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji;

(v) zagotovitev, da je skupna raven nacionalno financiranih javnih naložb v času trajanja nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta višja od srednjeročne ravni pred obdobjem tega načrta.

3. Vsaka od reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, je pripravljena dovolj podrobno, predvidena na začetku obdobja, časovno omejena in preverljiva.

4. V času trajanja mehanizma za okrevanje in odpornost se lahko v skladu z Uredbo (EU) 2021/241 pri podaljšanju prilagoditvenega obdobja upoštevajo zaveze iz odobrenega načrta zadevne države članice za okrevanje in odpornost.

5. Ocena, ali sklop reformnih in naložbenih zavez izpolnjuje merila iz odstavka 2 ter ali vsaka od reformnih in naložbenih zavez izpolnjuje pogoje iz odstavka 3, se izvede v skladu z ocenjevalnim okvirom iz Priloge VII.

Člen 14

Revidiran nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt

1. Država članica lahko zahteva, da pred iztekom prilagoditvenega obdobja Komisiji predloži revidiran nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, če obstajajo objektivne okoliščine, ki preprečujejo izvedbo prvotnega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta,

ali če predložitev novega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta zahteva nova vlada.

2. Komisija pred predložitvijo revidiranega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta v poročilu Ekonomsko-finančnemu odboru predloži novo tehnično referenčno smer.

3. Nova tehnična referenčna smer ob upoštevanju pretekle prilagoditve zadevne države članice ali dejstva, da je ni bilo, ne dovoljuje zamika fiskalnega prilagoditvenega napora proti koncu obdobja in ne vodi k manjšemu fiskalnemu prilagoditvenemu naporu.

4. Kadar se predloži revidiran nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, se uporabljajo členi 12 in 15 do 19.

5. Komisija po potrebi zlasti oceni, ali naj na podlagi revidiranega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta še naprej velja morebitno podaljšanje prilagoditvenega obdobja, pri čemer upošteva izvajanje sklopa reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje, sprejeto na podlagi prvotnega načrta, ter spremembe v smislu izzivov na področju javnega dolga v okviru revidiranega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta.

Člen 15

Ocena nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov, ki jo izvede Komisija

1. Komisija oceni vsak nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt v dveh mesecih od njegove predložitve. Zadevna država članica in Komisija se lahko po potrebi dogovorita za razumno podaljšanje roka za oceno.

2. Komisija pri ocenjevanju nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta za vse države članice preuči:

(a) ali nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt zagotavlja, da se začne javni dolg najpozneje do konca prilagoditvenega obdobja dovolj verjetno zmanjševati ali se še naprej zmanjšuje ali pa ostane na preudarni ravni;

(b) ali se javnofinančni primanjkljaj v celotnem obdobju trajanja načrta ohranja pod referenčno vrednostjo 3 % BDP oziroma ali se javnofinančni primanjkljaj hitro vrne pod referenčno vrednost 3 % BDP najpozneje do konca prilagoditvenega obdobja, če je primanjkljaj ob predložitvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta nad to referenčno vrednostjo;

(c) ali se javnofinančni primanjkljaj ohranja pod referenčno vrednostjo 3 % BDP brez dodatnih proračunskih ukrepov v obdobju 10 let;

(d) ali je fiskalni prilagoditveni napor v obdobju trajanja nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta vsaj sorazmeren s skupnim naporom v celotnem prilagoditvenem obdobju;

(e) ali je fiskalna prilagoditev za leta, v katerih naj bi imela zadevna država članica primanjkljaj nad referenčno vrednostjo 3 % BDP, presežek pa ni blizu te vrednosti in začasen, skladna z merilom iz člena 3 Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, kakor je bila spremenjena z Uredbo [X], in

(f) ali je delež javnega dolga ob koncu obdobja načrtovanja nižji od deleža javnega dolga v letu pred sprejetjem tehnične referenčne smeri.

3. Poleg tega Komisija za zadevno državo članico preuči:

(a) ali sklop reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, izpolnjuje pogoje iz člena 13;

(b) ali druge reformne in naložbene zaveze iz načrta izpolnjujejo zahteve člena 12, točka (b).

Člen 16

Potrditev nacionalnih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov s strani Sveta

Svet na priporočilo Komisije praviloma v štirih tednih od sprejetja priporočila Komisije sprejme priporočilo, v katerem določi pot gibanja očiščenih odhodkov za zadevno državo članico in po potrebi potrdi sklop reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, vključenega v njen nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt.

Kadar se nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt uporablja kot načrt popravljalnih ukrepov, potreben za odpravo čezmernih makroekonomskih neravnovesij, kot je določeno v členu 30, Svet v tem priporočilu potrdi tudi reforme in naložbe, potrebne za odpravo neravnotežij.

Člen 17

Priporočilo Sveta za revidiran nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt

Kadar Svet meni, da načrt ni skladen z zahtevami iz člena 15(2) in (3), točka (a), na priporočilo Komisije zadevni državi članici priporoči, naj predloži revidiran nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt.

Člen 18

Priporočilo Sveta, kadar država članica ne izpolnjuje obveznosti

Svet na priporočilo Komisije zadevni državi članici priporoči, naj bo tehnična referenčna smer, ki jo je izdala Komisija, pot gibanja očiščenih odhodkov države članice, kadar:

(a) zadevna država članica v enem mesecu od priporočila Sveta ne predloži revidiranega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta;

(b) Svet meni, da revidiran nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt ne izpolnjuje zahtev iz člena 15(2) in (3), točka (a);

(c) država članica ob koncu obdobja, ki ga zajema prejšnji nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, ne predloži novega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta.

Člen 19

Država članica ni zadovoljivo izpolnila svojih obveznosti, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja

Kadar se državi članici odobri podaljšanje prilagoditvenega obdobja, vendar ta ne izpolni zadovoljivo sklopa reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje iz člena 13(1), lahko Svet na priporočilo Komisije priporoči revidirano pot gibanja očiščenih odhodkov s krajšim prilagoditvenim obdobjem.

POGLAVJE V

IZVAJANJE NACIONALNIH SREDNJEROČNIH FISKALNO-STRUKTURNIH NAČRTOV

Člen 20

Poročilo o napredku

1. Vsaka država članica Komisiji vsako leto najpozneje do 15. aprila predloži letno poročilo o napredku o izvajanju nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta.

2. Letno poročilo o napredku iz odstavka 1 vsebuje zlasti informacije o napredku pri izvajanju poti gibanja očiščenih odhodkov, izvajanju širših reformnih in naložbenih zavez v okviru evropskega semestra ter po potrebi pri izvajanju sklopa reformnih in naložbenih zavez, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja.

3. Letno poročilo o napredku iz odstavka 1 vsebuje tudi informacije iz Priloge III.

4. Vsaka država članica objavi svoje letno poročilo o napredku.

Člen 21

Spremljanje s strani Komisije

Komisija spremlja izvajanje nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta in zlasti pot gibanja očiščenih odhodkov.

Komisija vzpostavi kontrolni račun, ki deluje v skladu s Prilogo IV, in spremlja kumulativne odklone dejanskih očiščenih odhodkov od poti gibanja očiščenih odhodkov navzgor in navzdol.

Člen 22

Vloga neodvisnih fiskalnih institucij

Vsaka nacionalna neodvisna fiskalna institucija iz člena 8 Direktive Sveta [...][32] [o nacionalnih proračunskih okvirih] zagotovi oceno skladnosti podatkov o realizaciji proračuna, sporočenih v poročilu o napredku iz člena 20, s potjo gibanja očiščenih odhodkov. Vsaka nacionalna neodvisna fiskalna institucija po potrebi analizira tudi dejavnike, na katerih temelji odklon od poti gibanja očiščenih odhodkov.

Člen 23

Opozorilo Komisije in priporočilo Sveta za ukrepe politike

1. Komisija lahko v primeru znatnega tveganja odklona od poti gibanja očiščenih odhodkov ali tveganja, da bi javnofinančni primanjkljaj lahko presegel referenčno vrednost 3 % BDP, zadevno državo članico opozori v skladu s členom 121(4) PDEU.

2. Svet na podlagi priporočila Komisije v enem mesecu po opozorilu Komisije iz odstavka 1 sprejme priporočilo za zadevno državo članico v zvezi s potrebnimi ukrepi politike v skladu s členom 121(4) PDEU.

---

[32] Direktiva Sveta […] z dne […] [o spremembi Direktive Sveta 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic] (UL …, …, str. ….).

Člen 24

Resen upad gospodarske aktivnosti v euroobmočju ali celotni Uniji

Svet lahko na priporočilo Komisije sprejme priporočilo, ki državam članicam v primeru resnega upada gospodarske aktivnosti v euroobmočju ali celotni Uniji dovoljuje odklon od njihove poti gibanja očiščenih odhodkov pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi vzdržnosti javnih financ. Svet določi rok za tak odklon.

Dokler se resen upad gospodarske aktivnosti v euroobmočju ali celotni Uniji nadaljuje, Komisija še naprej spremlja vzdržnost dolga ter zagotavlja usklajevanje politik in dosledno kombinacijo politik, ki upošteva razsežnost euroobmočja in Unije.

Svet lahko na priporočilo Komisije podaljša obdobje, v katerem je državam članicam dovoljen odklon od poti gibanja očiščenih odhodkov, če se resen upad gospodarske aktivnosti v euroobmočju ali celotni Uniji nadaljuje. Podaljšanje se lahko odobri več kot enkrat. Vendar se vsako podaljšanje izvede za dodatno obdobje največ enega leta.

Člen 25

Izjemne okoliščine, ki so zunaj nadzora države članice in močno vplivajo na javne finance zadevne države članice

Svet lahko na priporočilo Komisije sprejme priporočilo, ki državi članici dovoljuje odklon od njene poti gibanja očiščenih odhodkov, kadar izjemne okoliščine, ki so zunaj nadzora države članice, močno vplivajo na javne finance zadevne države članice pod pogojem, da to srednjeročno ne ogrozi vzdržnosti javnih financ. Svet določi rok za tak odklon.

Svet lahko na priporočilo Komisije podaljša obdobje, v katerem je državi članici dovoljen odklon od poti gibanja očiščenih odhodkov, če se izjemne okoliščine nadaljujejo. Podaljšanje se lahko odobri več kot enkrat. Vendar se vsako podaljšanje izvede za dodatno obdobje največ enega leta.

POGLAVJE VI

EKONOMSKI DIALOG

Člen 26

Dialog v okviru evropskega semestra

Evropski parlament ustrezno sodeluje v evropskem semestru, zlasti v okviru ekonomskega dialoga, da bi se okrepila preglednost in lastništvo ter odgovornost za sprejete odločitve. V okviru evropskega semestra se po potrebi opravijo posvetovanja z Ekonomsko-finančnim odborom, Odborom za ekonomsko politiko, Odborom za zaposlovanje in Odborom za socialno zaščito. Po potrebi so v okvir evropskega semestra pri glavnih vprašanjih politik vključeni tudi zadevni deležniki, zlasti socialni partnerji, v skladu z določbami PDEU ter nacionalnimi pravnimi in političnimi ureditvami.

Za okrepitev dialoga med institucijami Unije, zlasti Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo, ter za zagotovitev preglednosti in odgovornosti lahko Evropski parlament povabi predsednika Sveta, Komisije in po potrebi predsednika Evropskega sveta ali predsednika Euroskupine, da nastopijo pred njim in razpravljajo o političnih smernicah za države članice, ki jih izda Komisija, sklepih Evropskega sveta in rezultatih večstranskega nadzora, ki se izvaja v skladu s to uredbo.

V skladu s členom 121 PDEU predsednik Sveta in Komisija ter po potrebi tudi predsednik Euroskupine letno poročajo Evropskemu parlamentu in Evropskemu svetu o rezultatih večstranskega nadzora.

Člen 27

Načelo „upoštevaj ali pojasni“

Od Sveta se praviloma pričakuje, da sledi priporočilom in predlogom Komisije ali da svoje stališče javno pojasni.

Člen 28

Dialog z državo članico

Kadar Svet v primeru znatnega tveganja odklona od poti gibanja očiščenih odhodkov na državo članico naslovi priporočilo v skladu s členom 23(2), lahko Evropski parlament tej državi članici ponudi možnost, da sodeluje v izmenjavi mnenj.

Člen 29

Redno obveščanje Evropskega parlamenta

1. Svet in Komisija redno obveščata Evropski parlament o uporabi te uredbe.
2. Svet in Komisija v svoje poročilo Evropskemu parlamentu vključita rezultate večstranskega nadzora, ki se izvaja v skladu s to uredbo.

POGLAVJE VII

POVEZAVA Z UREDBO (EU) št. 1176/2011

Člen 30

Povezava s postopkom v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji

1. Kadar država članica ne izvede reformnih in naložbenih zavez iz svojega nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta za obravnavanje specifičnih priporočil za državo, ki so relevantna za postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1176/2011, in kadar Komisija meni, da v zadevni državi članici obstajajo čezmerna neravnotežja v skladu s členom 7(1) navedene uredbe, se uporabi postopek iz člena 7(2) Uredbe (EU) št. 1176/2011.

2. V tem primeru država članica, za katero se uvede postopek v zvezi s čezmernimi neravnotežji v skladu s členom 7(2) Uredbe (EU) št. 1176/2011, predloži revidiran načrt v skladu s členom 14 te uredbe. Revidiran načrt upošteva priporočilo Sveta, sprejeto v skladu s členom 7(2) Uredbe (EU) št. 1176/2011. Predložen revidiran načrt mora potrditi Svet v skladu s členi 16 do 19 te uredbe. Revidiran načrt se oceni v skladu s členom 15 te uredbe.

3. Kadar država članica predloži revidiran srednjeročni fiskalno-strukturni načrt v skladu z odstavkom 2, se ta revidirani načrt uporablja kot načrt popravljalnih ukrepov, ki se zahteva v skladu s členom 8(1) Uredbe (EU) št. 1176/2011, in določa specifične ukrepe politike, ki jih je izvedla ali jih namerava izvesti zadevna država članica, ter vključuje časovni razpored teh ukrepov.

V tem primeru Svet v skladu s členom 8(2) Uredbe (EU) št. 1176/2011 na podlagi ocene Komisije revidiran načrt oceni v dveh mesecih od njegove predložitve. Spremljanje in ocena izvajanja revidiranega načrta se izvajata v skladu s členom 21 te uredbe ter členoma 9 in 10 Uredbe (EU) št. 1176/2011.

POGLAVJE VIII

POVEZAVA Z UREDBO (EU) št. 472/2013

Člen 31

Povezava s postopkom okrepljenega nadzora

Država članica, ki je pod okrepljenim nadzorom v skladu s členom 2 Uredbe (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[33], pri sprejemanju ukrepov za odpravo virov ali možnih virov težav v skladu s členom 3(1) navedene uredbe upošteva vsa priporočila, naslovljena nanjo v skladu s členom 23 te uredbe.

Kadar za državo članico velja program za makroekonomsko prilagoditev in njegove spremembe v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 472/2013, se od nje ne zahteva predložitev srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta v skladu s členom 9 te uredbe in letnega poročila o napredku v skladu s členom 20 te uredbe.

POGLAVJE IX

PRENESENA POOBLASTILA

Člen 32

Sprememba prilog

Komisija je pooblaščena za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 33 za spremembo prilog II do VII, da se ustrezno upoštevajo nadaljnji razvoj ali potrebe v zvezi z informacijami v nacionalnem srednjeročnem fiskalno-strukturnem načrtu (Priloga II) ali v letnih poročilih o napredku (Priloga III), v zvezi z delovanjem kontrolnega računa (Priloga IV), v zvezi z metodologijo za ocenjevanje verjetnosti (Priloga V), v zvezi s skupnimi prednostnimi nalogami Unije (Priloga VI) ali v zvezi z ocenjevalnim okvirom (Priloga VII).

Člen 33

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 32 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od XXX.
3. Prenos pooblastil iz člena 32 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.

---

[33] Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).

4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 32, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku enega meseca od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za en mesec.

POGLAVJE X

SKUPNE DOLOČBE

Člen 34

Dialog z državami članicami

Komisija vzdržuje trajen dialog z državami članicami v skladu s cilji te uredbe. V ta namen Komisija zlasti izvaja misije, da bi ocenila socialno-ekonomske razmere v državi članici in prepoznala tveganja ali težave pri uresničevanju ciljev te uredbe.

Člen 35

Poglobljene nadzorne misije

1. Komisija lahko v državah članicah, na katere so naslovljena priporočila, izdana v skladu s členom 23, izvaja poglobljene nadzorne misije za namene spremljanja na kraju samem.

2. Kadar je zadevna država članica država članica, katere valuta je euro, ali država članica, ki sodeluje v MMT2, lahko Komisija k udeležbi pri nadzornih misijah povabi predstavnike Evropske centralne banke, če se ji zdi to primerno.

Člen 36

Poročilo

1. Komisija do [31. decembra 2030] in nato vsakih pet let Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe, ki ga po potrebi spremlja predlog za njeno spremembo. Komisija to poročilo objavi.

2. Poročilo iz odstavka 1 vključuje pregled:

   (a) učinkovitosti te uredbe, zlasti ali so se določbe, ki urejajo odločanje, izkazale za dovolj učinkovite pri zagotavljanju zmanjševanja deležev javnega dolga ali njihovega ohranjanja na preudarni ravni v skladu z ustreznimi priporočili Sveta;

   (b) napredek pri zagotavljanju tesnejšega usklajevanja ekonomskih politik in trajnostne konvergence ekonomskih učinkov držav članic.

3. Poročilo se pošlje Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 37

Razveljavitev Uredbe (ES) št. 1466/97

Uredba (ES) št. 1466/97 se razveljavi.

Člen 38

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati [dvajseti] dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik*